

Szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Bob (volt Kismester-ucca) Nr. 2. — Telefonszám 875. —
Előfizetési ár egész évre 500 lej, félévre 280 lej, negyedévre 150 lej, egy hónapra 50 lej. — Külföldre ezeknek az áraknak a kétszerese. — Hirdetések tarifa szerint

Cluj-Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 183. szám

Ára számonként 2 lej
Szombat, augusztus 11

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentéteknek békés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetezéséért s a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjogúságáért száll sikra a betű erejével

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

ELEMI SZAMTAN BANKÁROKNAK

Gyárfás Elemér terjedelmes nyilatkozatban támad nekünk. Igyekszik megelőzni azokat a támadásokat, amelyek a Magyar Párt nagygyűlésén érni fogják, a székelői bankuzsora fővezérsége miatt. Kijelenti, hogy neki köszönhető a pénz stabilizációja, neki köszönhető minden hasonló jó. Még az is, hogy Anghelescu ur nagykegyesen megengedte: a hét éven aluli gyermekeket is fel lehet venni az első elemibe. De ha már benne vagyunk az engedelmekben, vajjon a negyven éven felülieket nem lehetne valami elemi számtani tanfolyamra felvenni? Megtanítani legalább is a bankárokat, hogy száz lej után nem harminc százalékot kell számítani. Gyárfás Elemér ajánlanánk ebbe az iskolába tanárnak és főleg tanulóknak.

„MI HÁT AZ EGYSEG?”

Emberek! A mai Brassói Lapok teszi fel ma ezt a kérdést Gyárfás Elemérrel szemben. Három nap előtt már így írt a Brassói Lapok székelői riportere: „az egység szennyes köpenyge alatt uszorzák le az urak a népet”. Ma pedig így ír: „Meg kell állapítanunk, hogy az egységet végzetesen megbontották azok, akik a jelszót varázsköpenyegnek tekintették és anyagi érdekeik lelkiismeretlen kihajszolására használták fel... Sohasem lett volna 36—45 százalékos bankkamat, ha ezek az urak havonta csak tízezeret és nem százezeret akarnak keresni!”

Tetszik érteni? Már a Brassói Lapok is így ír! Gyárfás Elemér pedig egyedül a hivatalos védő, ott is ömaga kénytelen írni saját maga mellett.

SIPOS DOMOKOS és GYÁRFÁS ELEMÉR

És még egy idézet a mai Brassói Lapokból:

„Amint Kiegett Sipos Domokos, azon a fehér kórházi ágyon, ahová akkor is keserűséget vitt egy dicsőszentmártoni bank, amikor neki már a kengyelben volt az egyik lába, hogy felszálljon a Halál vágató fekete paripájára. Akkor is, a halálos ágyon is attól kellett remnie, hogy ez a dicsőszentmártoni bank kiárverezeti álmai megtestesülése, egyetlen fia lábai alól az életadó földet.

Keserves dolog tetemrehívásként felidézni a halott író utolsó keserűségét.

De még keservesebb tudni azt, hogy Sipos Domokos özvegye román banktól kért olcsóbb pénzt azért, hogy azt a dicsőszentmártoni bankot kifizesse.

Pedig annak a dicsőszentmártoni banknak Gyárfás Elemér dr. az elnökgazgatója.

A csikszeredai könnynek testvére születetük!”

Már 250 lejért

varunk Önnek ruhát minden külföldi modell után

Nympha-szalon

Cluj, Str. Vlăduț (v. Bolyai-ucca.)

Ujabb súlyos vádak Gyárfás Elemérék ellen a bankuzsora miatt

„Szenátor ur, nem jó a tüzzel játszani!”

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 10. Saját tudósítónktól.) Gyárfás Elemér a Keleti Újságban válaszolni próbál azokra a vádakra, amelyeket ellene, mint bankvezér és politikai vezér ellen több kisebbségi lap emelt. Főként a Brassói Lapokban jelentek meg ezek a komoly tényekre alapított támadások. A Brassói Lapokban ma két nagy cikk felel meg a hetvenkedő Gyárfásnak. A cikkekből vesszük a következő feltűnést-keltő részeket:

Harminchat százalék kamat

Gyárfás Elemér azt mondja, hogy a kamatok, amelyek néhány évvel ezelőtt 30—36 százalékosok voltak, most 18—20 százalékra sikerült leszorítani, — természetesen azzal a tökéletes köteleességteljesítéssel.

Ez szép, ha igaz. De vajjon hol voltak akkor a bankok a köteleességteljesítésükkel, amikor ezek a magas kamatok divatossá lettek?

Brătianu Vintila azóta sem változott: itt áll ma is a tényleges deflációval és tehetetlenségével. Hiszen még egy garast sem tudott ebbe az országba behozni. Vagy Gyárfás Elemér úgy tudja, hogy a magas kamatok divatját az adósok teremtették meg és ösztözték kezekkel könyörögtek azért, hogy a kamataikat emeljék fel nekik a bankigazgató urak?

A divat királyai bizonyára nem bánták meg, hogy azt a divatot itt megteremtették, de a kamatfizető alighanem megbánta Ezen uszott el a föld, a termény, az állat, az egészség: a divaton, amelynek elmúltát Gyárfás Elemér éppen úgy jelenti be, mint ahogy a többi művészek beszélnek alkotásaikról, amelyeket az idők egyszerre érthetetlenül elsodornak és félreállítanak.

Az idők tették azt, ami most van s nem a Bankszindikátus, amelynek sohasem voltak hangjai a kamatuzsora ellen, amely sohasem volt egyéb, mint nagyszerű díszlet Gyárfás Elemérnek egyébként kétségtelenül meglevő szervezőképességéhez és politikai ambícióihoz.

És vajjon az új divattal hogy állunk? Most már minden jól van? Most már az újság, aki kamatuzsora ellen ír és harcol, demagógnál és kutmérgezőnél semmivel sem jobb?

Kétkelünk benne.

Először is az országos kamatszínvonal ma még nem 18—20, hanem 24—26 százalék. Vajjon Gyárfás Elemér ezt csak akkor fogja elhinni, ha írásos adatokkal igazoljuk? A városok, kereskedők, a jobb kezek igen, azok már megkapták az új divatot. A gazda, a kisiparos, s az, kiknek az életén segítenek a bankok azzal, ha a társadalmi tőkeerőt jól szervezik és jól osztják el, az a divatátmenet legremesebb éveit éli. Mert a ruhája már kiment a divatból, de még az ujtól messze van.

Igen, így vagyunk ezzel a divattal, szenátor ur.

„A Bankszindikátus elnöke kijelenti, hogy külföldi tőkét kaptak és mégis husz százalékot számítanak a kisebbségi bankok”

A nyilatkozat végén — folytatja a Brassói Lapok — egy meglepő szakasz ütözködik ki a szemünkbe.

„Mi külföldi tőkét is erőnköz mérten hoztunk be, mondja Gyárfás Elemér, hogy az olcsó pénzzel hozzájáruljunk a kisebbségek, elsősorban pedig a magyarság hitelgényeinek kielégítéséhez.”

Ez újdonság, erről még nem hallottunk semmit. A gyergyószentmiklósi nagygyűlésen még az volt a vezérszólam, hogy könnyű a szász banknak, amely olcsó külföldi pénzzel dolgozik, — azóta már mi megkaptuk volna a külföldi tőkeforrásokat?

Ugyalátszik igen. De hogy lehet, hogy erről semmit sem tud a közönség, amely a kamatok újabb divatja alatt nyög és halad romlása felé?

Hogy lehet az, hogy a bankok eddig még sohasem jelentették ezt ki az ország-

nak? Hogy lehet, hogy nem szállítják le mindennap egy százalékkal a kamatot ha már a külföldi pénz is itt van? Hogy lehet, hogy Magyarországon a tíz százalékos pénz is drága és itt a husz százalékos is olcsó? Hogy lehet mindezek bankigazgató urak?

Ez az új divat még megöl minket Szenátor Ur.

Husz százalék lett a kamat?

Kevesebb, mint harminchat és még akkor is kevesebb, ha nem husz, hanem huszonöt. De mit ér ez?

A kötél vékonyabb lett és annál biztonságosabban megfojt bennünket. A hurok rajta sokkal művészebb a formája. S a hurok művészei kétségtelenül sokkal jobban kifejezhetik majd istenáldotta tehetségüket ezzel a hajlékonyabb, kezelhetőbb, formálhatóbb, engedelmesebb anyaggal, mint a régi, brutális, nyers és megfellebbezhetetlen harminchattal, negyvennel és ötvennel. De meddig lesz nyak, amelyik ezt a művészetet mind kibírja!

Meddig lesz nyak, amelyre ezt a hurokot rá lehet illeszteni?

A könyvszakértők elmondják, hogy miért talált a közjegyző hatalmas vagyont a Közgazdasági Bank csődtömegében

Kaptuk a következő feltűnést keltő sorokat:

Az Egyesült Közgazd. és Jelzálogbank vagyonának leltározása körül megindult hírlapi vitában a mi nevünk is meg lett említve, mint a csődtömeg gondnok által a leltározáshoz alkalmazott könyvszakértő, mégpedig olyan vonatkozásban, mintha mi döntőleg befolyásoltuk volna a leltár végeredményét.

Igaz, hogy közülünk egy-kettő a leltározás egész tartama alatt jelen volt s igaz az is, hogy az ingóságok leltározásánál az egyes berendezési tárgyak értékének megállapítására speciális szakértők lettek meghallgatva. Igaz az is, hogy egyes számláknál és tételeknél megjegyzéseink jegyzőkönyvbe foglaltattak. A leltározás alatt mi több esetben felhívtuk a leltározó közjegyző figyelmét arra, hogy egyes értékek, melyek ugyan az intézetnél vannak, nem képeznek intézeti vagyont és az egyes követelésekre nézve is legjobb tudásunk szerint nyilatkoztunk arra nézve, hogy azok fennálló és behajtható követelések-e, vagy nem. A leltározó közjegyző válasza erre az volt, hogy neki kötelessége az intézetnél talált minden értéket leltárba foglalni, de azokat ő nem szerepelteti, majd mint csődvagyont; a követeléseknél pedig kijelentette, hogy ő nem hivatott arra, hogy azokat bonitás szempontjából elbírálja.

Hogy már most a leltár végösszezésénél, mely tételt hova vett a közjegyző ur, arra mi semmiféle befolyást nem gyakoroltunk s annál a műveletnél mi részt nem vettük, sőt előre sem

tudhattuk, hogy mely leltári tétel hova lesz sorozva, mert az egyes napi leltárak aláírásakor összegezve nem voltak.

A kész leltár részletezésére nem óhajtottunk kiterjeszkedni, csak általánosságban jegyeztük meg annyit, hogy a csődvagyon azért olyan nagy leltár szerint, mert mint kijelentette a közjegyző ur „a bonitás elbírálására nincs hivatva” s így értéktelen dolgok és követelések vannak benne nagy összegben.

A leleteknél pedig határozottan állíthatjuk, hogy ott minden lejárt és le nem járt szerződés, megállapodás, tűzbiztosítási kötvény, díjváltó, váltómásolat, megállapodás fogalmazvány stb. fel lett véve és pedig olyan összegben, amely azokban meg volt említve. Ez pedig azon alapon, hogy a „közjegyzőnek kötelessége mindent leltárba foglalni amit az intézetnél talál.”

Mi nem ismerjük a csőd-leltározására vonatkozó közjegyzői rendtartást, sem díjzabást, így ahoz hozzá sem szólhatunk s csak a magunk szerepének tisztázására adjuk ezen nyilatkozatunkat.

Cluj, 1928 aug. 10.

Leontin Pușcariu sk.,

Lászlóffy Sándor sk.,

Aszlán László sk.

Katona Rózsit elütötte egy autó

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 10.) Ma délelőtt a Dicsőszentmárton 149 számú autómobil elütötte Katona Rózsit diákleányt, ki kerékpáron haladt. Az autó keresztül ment a diák leány testén, kit bordatöréssel kórházba szállították.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR

Péntek: Süt a nap. (Kiss Ferenc vendégjátékával. Előadás előtt Kiss Ferenc cigányzenekarral magyar dalokat énekel. Sorozatszám 394.)

Szombat este 9-kor: Nagyszabású kabaréest sorsolással. (Uj vigjátékok, tréfák, bohózatok, magánszámok, énekek, táncok! Kisorsolnak a szinpadon: 15 üveg valódi Palugyay pezsgőt, 10 drb. díszes fényképalbumot, a színház tagjainak autogrammos fényképeivel, 50 drb. különféle tiszteltjegyet a következő hét bármely szabadon választandó előadására és igen sok egyéb nyeméremény tárgyat. Külön sorsjegy nincs. Mindenki, aki megváltja jegyét, ezzel részt vesz a sorsolásban. A belépőjegy maga a sorsjegy is. Rendes helyárak.)

Vasárnap 6 órákor: Mesék az írógépről. (Mozihelyárral.)

Vasárnap 9 órákor: Mersz-e Mária? (Operettrevü-újdonosság új szereposztással: Betegh Bébilvel, Kun Magdával, Farkas Lilivel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral.)

Hétfőn este 9 órákor: A fenevad. (Csak felnőttek számára szolgált ki jegyet a pénztár! Spanyol bohózat Kosztolányi fordításában Poór Lili föllépésével. Mozihelyárral. Kezdeté kivételesen 9 órákor.)

A SZINHÁZI IRODA HIREI

Ma este Kiss Ferenc bucsuföllépése a Süt a nap-ban. A tegnap esti óriási siker után, amelyet Kiss Ferenc, ez a ragyogó tehetségű budapesti színész az Olympiában aratott, ma este bucsuföllépését tartja a Süt a nap-ban. Olyan szerepe ez Kiss Ferencnek, melyben életének egyik legszebb sikerét aratta Budapesten. Káprázatos tehetségével és sajátos egyéniségével olyan hangulatot teremt maga körül ebben a darabban, hogy magával ragadja a darab többi szereplőit, a legtökéletesebbé emeli a Süt a nap előadását. Mindenki, aki a Süt a nap ma esti előadását elmulasztja megnézni, örökké sajnálni fogja ezt. A tömeges jegyelővételtől ítélve valószínű különben az is, hogy az esti pénztárnál már alig fog lehetni jegyet kapni, tehát siessen mindenki még a délelőtt és délután folyamán biztosítani a helyét a Süt a nap ma esti előadására.

Szombaton este nagy kabaré-est sorsolással. Szombaton este igen változatos műsora mulattató, minden tekintetben érdekes briliáns műsora kabaré est lesz a színházban. A legújabb tréfák, kitűnő énekszámok, táncok, mókák fogják szórakoztatni a közönséget. Az előadás folyamán pedig még sorsolás is lesz, mely alkalommal igen értékes és maradandó emléktű dolgokat fognak kisorsolni a közönség körében: Igy pl. 15 üveg valódi Palugyay pezsgő, 50 drb. tiszteltjegyet a színház bármely szabadon választandó előadására a jövő hét folyamán, 10 drb. művészi kivitelű fénykép-albumot a színház összes tagjainak autogrammos fényképéből összeállítva stb., stb. Ezeknek a 14-15.000 lei értékű nyeméremény tárgyaknak az elnyeméréséhez külön sorsjegy nem szükséges, mert mindenki, aki a jegyét megváltja erre az előadásra, azzal a jeggyel már részt is vesz a sorsolásban.

Mersz-e Mária? Vasárnap este a legkáprázatosabb és legváltozatosabb angol operette-revü, a hatalmas sikert aratott és régóta nem adott Mersz-e Mária körül szünet új szereposztással: Betegh Bébilvel, Kun Magdával, Farkas Lilivel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Fülöp Sándorral, Selmezi Mihályal.

Marosvásárhelyen többszáz ember kapott bélhurutot a kánikulában

(Tárgumures—Marosvásárhely, aug. 10. A Mai Világ tudósítójától.) A marosvásárhelyi városi főorvosi hivatal közlése szerint, a város területén nagyarányú bélhurut lépett fel a kánikula nyomán. Csaknem minden házban van lábba járó beteg, de előfordul az is, hogy az alkalmatlan és bosszantó járvány ágybadönti a páciést.

A járvány az orvosok szerint származhat a nagy meleg utáni átmenetből, az ideális szul érett gyümölcs fogyasztásából, fűrés utján szerzett hűlésből, általában időjárás révén beállott nagyfokú hőváltásból. Gondolnak a vízvezetékre is, amelyekbe bacillusok fordulnak elő. Bár ezt a feltevést erősen ellensúlyozza az a körülmény, hogy

a hurutos betegek között sok az orvos és hivatalnok, akik sohasem isznak vezetéki vizet.

A marosvásárhelyi városi tisztiorvosi hivatal a legmesszebbmenő intézkedéseket teszi a járvány elfolytására. A vízvezeték vizét vegyileg felülvizsgálattja a piacot, különösen a gyümölcsökre vonatkozólag, szigorított vizsgálatnak veti alá.

A bélhurutban szenvedő vásárhelyiek száma becslés szerint megközelíti a kétezeret.

Izgalmas betörőfogás

(Cluj-Kolozsvar, augusztus 10.) Zágonyi Ferenc kolozsvári Cioraș-uccai lakására tegnap este két betörő, az ablaküveg kiemelésével bemászott és a ruhaszekrények dezsmálásához fogott. Az éppen hazatérő gazda megzavarta őket. Észrevette az udvarról, hogy betörők járnak a lakásban. Lármát csapott, mire néhány szomszéd és az uccáról több járókelő odaszaladtak. A betörők menekülése elől minden utat elzártak. Az időközben odaérkező rendőrszert segítségével behatoltak a lakásba és sikerült is mindkét betörőt lefogni. Az egyik

azonban, akinek nevét társa nem akarja megmondani, kiszakította magát özöinek karjai közül az uccára futott, majd nyomtalanul eltűnt. A másikat a III. kerületi rendőrségre vezették és vallatásra fogták. Neve Lup Flórián, rovtultu egyén, aki eddig is már több esetben volt különböző büntettek miatt elítélve. A betörők egy utazókosárba csomagolták az összeszedett holmit, ékszer, ezüst evőeszköz, valamint ruhaneműt, közel ötvenezer lej értékben. Lup Flóriánt az ügyészségre szállították.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara a zugbiztosítók ellen

(Cluj—Kolozsvar, aug. 10.) Az utóbbi napokban egész Románia területén vizsgálatokat indítottak a hatóságok egyes kölcsönös biztosító intézetek ellen, melyek sok ezer embert károsítottak meg igen érzékenyen. Egyes biztosító társaságok működését a büntető hatóságok megakadályozták már és vezetőik lakat alatt várják a pillanatot, hogy szabadlábra kerülhessenek, megint hozzáfoghassanak a közönség ravasz módon való becsapásához. Néhány hónappal ezelőtt a Mai Világ feltűnéstkelő cikkében hívta fel a közönség figyelmét egyes viszontbiztosító intézetek garázdálkodására és ugyanakkor a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara is akciót indított a gombamódra elszaporodott

zugbiztosítók áldásdus működésének megállítására. A Kamara vizsgálata megállapította, hogy ezer és ezer azoknak a száma, kik a biztosítási feltételek szerint házasság vagy haláleset révén meg kellett volna kapják a kikötött összegeket, de tekintélyes összegű befizetett díjaik után, melyek gyakran majdnem elérték a biztosított összeget, nem pénzt, hanem gorombaságokat kaptak, vagy legjobb esetben egyezkedési ajánlatot. A becsapott fél, hogy a veszett fejszének legalább a felét megmentsse legtöbb esetben elfogadta az egyezséget és ezek a biztosítók horribilis hasznok mellett újabb nagyszegű kizsárolt összegekkel gyarapították jövedelmeiket.

Egyes régi királyságbeli helyeken az

Select- és Grand-Mozgók

Nagy sikerrel folytatják

Táncoló Bécs

vetítését, főszerepben

Lya Mara és Ben Lion.

A filmet elsőrangú jazz-band és énekkórus kíséri. Monopó Emericusfilm.

Uránia-Mozgó

Közkivánatra

Brigitta Helm

Petrovich Swetislav és Paul Wegener

ALRAUNE

világhírű repriz slágerben, H. H. Ewers hasonlóvű regénye nyomán.

elkeseredett, becsapott felek megtámadták a biztosító intézetek irodáit és csak a rendőrség tudta megvédeni azok vezetőit a meglineseléstől. Erdélyben még nem került lineselésre a sor, de a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara közlése szerint Erdélyben is tízezrekre rughat az ilyen módon becsapottak száma, kik befizetett járulékaikért sohasem fognak megfelelő ellenszolgáltatást kapni.

A Kereskedelmi és Iparkamara a Mai Világ útján megint felhívja a közönség figyelmét arra, hogy jól válasszák meg az intézetet, amelyre pénzüket bízzák, mert végeredményben érzékeny anyagi veszteség és keserű csalódás fogja őket érni. A iparkamaránál nyert információk szerint a kormány az új biztosítási törvényben meg fogja akadályozni a zugbiztosítók működését.

MOZIVILÁG

Staudinger Mici leánya

Staudinger Mici kalandjait leánya gróf Zirsky Fricci folytatja és Bécs olyan lázba jön, hogy valóságos táncőrület vesz erőt mindnyájukon. Amikor Fricci félretesz minden formát, minden aristokratáskodó banális sablont és enged anyja véreinek rábeszelésére, kiáll a pódiumra és táncol, öregek és fiatalok, bének és vakok odagyűlnek hírére, Staudinger Mici leányát táncolni látni szent kötelessége minden bécsinek.

Lya Mara táncol! Minden szív megdobban, minden láb bizserog, a férfikeblek lázasan zakatolnak, a szívbillentyűk szerelmesen zsongó dalt vernek ki. Lya Mara úgy táncol, hogy nem lehet nem lelkesedni érte, nem hívévé válni.

Ben Lyon Jonny szerepében a legkedvesebb és örökké a közönség emlékezetében maradó alakítás. Elegáns, bravuros, szép, nagy, hivatásához kitűnően értő művész, akit nem veszteséget holmi olcsó tipp a perc kedvéért, hanem maradandót csinál alakításában.

A dekorációk, a film kiállítása kritikán felüli. Frederick Zelnik érti a munkáját. A filmnek egy szereplője sines, melynek alakítását kifogásolni lehetne.

A „Táncoló Bécs” kolozsvar másodnapi előadásait is zsufolt házak nézték végig, a kitűnő filmet többször megtapsolva, Ennek a filmnek nem kell reklám, látni kell és lelkesedni.

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park-nagyszállóda

Budapest, Baross-tér 10. szám, mert 20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előzetes olcsó szobáinkból, 10 százalék engedményt kap olcsó éttermi arainkból (kitűnő házi konyha).

Öt pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog 5-10 perc alatt a pályaudvarról Nálunk otthon érzi magát. Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folyán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos

HIREK

— Vásárjogot kapott Apahida. A kolozs megyei Apahida nagyközség a kormánytól állat- és kirakóvásár tartására engedélyt nyert. Az első nagyvásárt augusztus tizenkettedikén és tizenharmadikán fogják megtartani. Apahida községben a hetivásárokat minden hétfőn fogják megtartani, míg az országos vásárokat február 11 és 12-ére, július 10. és 11-re, szeptember 25. és 26-ra és november 17. és 18-ra tűzték ki. Miután Apahida vasuti fővonal mellett fekszik és keresztül vezet rajta a Bukarest—nagyváradi országút, az itt tartott vásároknak országos jelentősége lesz és exportvásár jellegét fognak nyerni állatvásárai. A vásárrendező bizottság Petre Bucoveanuvval az élén mindent megtett, hogy a vásárt felkészítve kényelmesen biztosítva legyen és a vásártéren vendéglőt állított fel.

— Hatalmasnak ígérkezik az E. G. E. mezőgazdasági kiállítása. Az Erdélyi Gazdasági Egylet által szeptember hó 2—8 napjain rendezendő mezőgazdasági termény és gépkiallítás előkészítő munkálatai serényen folynak. Már eddig is több külföldi növénynevelő jelentette be részvételét és a belföldi növénynevelők, valamint nemesített vetőmagot szaporító telepek csaknem teljes számban jelentették be részvételüket. A jelentkezők között látjuk a műtrágyagyárakat, a nagyobb gépgyárakat és azok romániai képviselőit, több vegyipari gyárat, gyümölcsfa és szőlőültvénytelepeket stb. A kiállítással kapcsolatban szeptember hó 2-án a cukorrépa-termelők, 5-én a dohánytermelők, 8-án pedig a méhészek fognak gyűlést tartani Kolozsváron. A kiállítás második napján az Egyesület Növénytermelési Szakosztálya talajművelő gépbemutatót rendez, a Növénytermelési Szakosztály magvizsgáló szaktanfolyamot is rendez Tordai György vezetése alatt.

— Turistakirándulások. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület f. hó 12-én, vasárnap Győrke Márton vezetésével gyalogos kirándulást rendez a Tordai-hasadékba. Gyülekezés a Mátyás-ház előtt. Indulás szombaton este 10 órakor. — Vasárnap reggel 7 órakor Miklós. László vezetésével kerékpáros kirándulás a hidegszamosi vízművekhez. Mindkét kirándulásra vendégeket is szívesen látnak.

— A marosvásárhelyi földgáz öszire funkcionál. Marosvásárhelyi tudósítók jelentik: A marosvásárhelyi földgázvezeték munkálatai már a város határáig érték. A földgáz társaság helyi képviselője értesítette a városi tanácsot, hogy a vezeték a legközelebb már a város területén belül építi, így össze számos gyártelep és iparvállalat hozzájut a kényelmes és gazdaságos fűtő, világító és hajtóerőhöz.

— Kerékpáros körutazás. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kerékpáros osztálya Orosz Endre vezetésével f. hó 15-én indul a radnai havasok körül teendő 500 km. hosszú és 2 hétre terjedő körutazásra. Felhívjuk a gyakorlott kerékpárosokat, hogy ne csak a városi aszfalon kerüljenek, hanem ha szép akarnak látni és a kitartó sportolásban edzeni öhajtsák magukat, ugye ezen csodaszép erdős vidékeken átvezető kövútra az egyesületi irodában mielőbb jelentkezni sziveskedjenek, hol a további felvilágosítást a tudnivalókra megszerezhetik.

Csődöt akar kérni maga ellen egyik kolozsvári egészségügyi intézmény, mert a hitelezőkkel való kiegyezése sikertelen maradt

(Cluj—Kolozsvár, aug. 10.) Egyik kolozsvári egészségügyi intézmény, mely hosszabb ideje súlyos nehézségekkel küzd, a legnagyobb válságba jutott. A hitelezőkkel lefolytatott hosszas tárgyalások, azok hajthatatlansága miatt, nem vezettek a kellő sikerre és az intézmény vezetősége elszánta magát a legvégső lépésre: a csőd-éresre.

Az igazgatóság a legkomolyabb formában elhatározta, hogy amennyiben az utolsó ízben megpróbált egyezkedési tárgyalások nem fognak eredményt hozni, legkésőbb hétfőn beadja az igazgatóság a kolozsvári törvényszékhez a csődmegnyitási kérelmét. Az intézmény passzívája 13 millió, míg az aktívája 9 milliót meghaladja.

A földmivelésügyi miniszter szerint kielégítő a termés

A gabonatermés közepes, a kukorica nem éri el az átlagot, de rozsból nagy mennyiségek fognak exportra kerülni

(Bukarest, aug. 10.) Argetoianu földmivelésügyi miniszter a lapoknak nyilatkozatot adott, melyben az idei termésről tett érdekes kijelentéseket. A miniszter szerint az ország búzatermése jóval felülmulta az átlagos évi terméseket. A tavaszi hüvelyesek állapota is teljesen kielégítő állapotot mutat.

Ami a kukoricát illeti, a megművelt 4 és félmillió hektár kukoricaföld termésének 40%-a az utolsó eső után kitűnőnek mutatkozik, 38%-án a termés rendes lesz és a kukoricával megművelt terület 22 százalékán pedig igen gyenge termés mutatkozik.

A miniszter szerint a termés bőven elegendő lesz arra, hogy az ország belső szükségletét ellássa és ezért semmilyen ok sincs arra, hogy exporttilalmakat létesítsenek.

Magánforrásból nyert értesüléseink szerint Erdélyben Kolozs- és Szilágy megyéket kivéve, hol a jég nagyobb pusztításokat eszközölt, a legtöbb helyen a kukoricatermés rendesen mutatkozik, míg a Maros, Körös, Olt és küllőmenti vidékeken pedig igen jó a kukoricatermés.

Egy ismert gabonaexportőr véleménye szerint a gabonatermés közepes volt, míg a kukorica nem érte el a közepes átlagot. Mindemellett az ország kukoricaterméséből legalább 35000 vagon fog jutni export célokra is, amely a múlt évi export felének felel meg. Zabból termelt annyit, hogy teljesen fedje a belföld szükségletét. A rozstermés ellenben kitűnő volt és élénk exportra fog alkalmat adni.

A Magyar Színházban ma este Kiss Ferenc bucsujátékával SÜT A NAP

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel szedve 6 lej. A legkisebb apróhirdetés 30lej. Állástkeresők részére egyszeri hirdetés 25 lej. Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Katonák levél ment 24 évestől.

Társat keresek 80.000 lej tőkével, pénz biztosítva. Napi 300 lej tiszta hasznos részesedés. Cim a kiadóba.

Előnyös külsejű hölgyeket és urakat moziszínésznők és moziszínészekké kiképez. külföldön működött filmszakember. Jelentkezés Király-u. 41. balra az udvarban naponta d. u. 5—7-ig.

Benzin-Motor 18.000 Lej. Gyorsjárata, keveset használ, mozi világításhoz, dinamóhajtásra, cséplésre stb. használható. 8—16, vagy 24 lóerőre beállítható. Zalogház, Cluj. Calea Victoriei (Kossuth Lajos-u.) 25.

Kerteslakást keres fiatal pár. Augusztus 15-én szeretnék beköltözni. Cimeket továbbít a kiadóhivatal.

Házastelek Csertő-ucca 14 sarok, eladó.

Keresek azonnalra 2 szoba, konyha, fürdőszobás lakást, lehetőleg a város központjában. Cimeket a Mai Világ kiadóhivatalába kérem leadni.

Sürgősen és olcsón eladó, vagy kiadó a Szántó-uccában egy különálló nagy telek. Kisebb családnak gazdálkodásra igen alkalmas. Érdeklődni Lukácsnál, Györgyfalvi-ut 23 szám alatt lehet.

Nagy szoba, konyha, kerttel 1000 lejért kiadó Cim a kiadóban.

„Universo” Kozmetikai szalon Piața Unirei 13. Modern szépségápolás. Legjobb hatású arckenőcsök és krémek. Pontos postai szélküldés.

Gramofon (működő állapotban) hatalmas apparátus, sürgősen eladó. Ára 1000 lej. Megtekinhető naponta déli fél 1 és fél 2 között Str. Dubălarilor (Timár-ucca) 7. szám alatt, emeleten.

Új nyakkendő kap 20 lejért, ha a régit a „Nyakkendőklinika” Sr. Vasile Alexandru (volt Linceg-ucca) 9. sz. alatt átalakíttatja.

Egy szoba-konyha lakást keresek két személy részére, belváros közelében. Cim a kiadóban.

Egy olcsó telek eladó. Értekezni: Fecske-ucca 2.

Kezdő hivatalnoklány gépiró állást keres. Elmegy üzletbe kasszához is. Cim: N. V. Cluj, Str. Prof. Marinescu 41.

Szoborárványokat, konyhabutort megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Kezdő gyorsíró szerény díjazásért állást keres. Cime K. N. Mai Világ kiadóhivatala.

Perfekt könyvelő délután 1—2 óra könyvelést vállal. Megkeresések a Mai Világ kiadóhivatalában.

Középső iskolát végzett, szerény igényű, jó írási leány irrodai alkalmazást keres. Cimet „S. orgalmas” jelgére a kiadóba kér.

Felsőruha varróleány azonnalra felvétetik. Nympha-szalon Str. Vlăhuța (volt Bolyai-ucca.)

Nappali felirónót, estére süteményes leányt alkalmaz a Palace-kávéház Strada Iuliu Maniu 4.

— Megkezdődött a bérmozgalom a sörszakmában is. A kolozsvári Ursus-sörgyár szakmunkásai számszerimert hetvenen, szakszervezetet alakítottak és csatlakoztak az amszterdami irányú szociáldemokrata szaktanácsához. A szakszervezet megalakításával egyidejűleg a sörgyári munkások bérmozgalmat indítottak.

Az Edison Filmszínházban, a filmek szenzációs voltára tekintettel, közkívánatra még ma utóljára

Stuart Mária

Dráma 12 felvonásban, Magda Sonjával.

— Öt és hat évi börtönt kaptak a fogolyszöktetők. A kolozsvári hadbíróság, mint azt a Mai Világ megírta, tegnap tárgyalta Miclea György továbbszolgáló szakaszvezető és Mureșan Ioan közlegény ügyét, kik a katonai fogházból Debreczeni Ferenc és Tordai Victor kommunista foglyokat megszöktették. A hadbíróság Miclea Györgyöt hat évi, Mureșan Ioant pedig öt évi börtönre ítélte.

— Letartóztatott liliumtipró. Az V. kerületi rendőrség letartóztatta Keresztes Miklós kolozsvári lakost, ki egy kiskorú leánykán erőszakot követett el.

— Véres verekedés a Monostori-uton. Tegnap este előállította a Monostori-uton posztoló rendőr közbotrány okozása miatt dr. M. Gy. és Brana Nicolae kolozsvári lakosokat. A rendőr jelentése szerint a Monostori-ut 60 számú házának kapuja mögül gyanus lármát hallott, mire oda ment, hogy megnézze, de a kaput bezárva találta és mögüle két ember civódását és pofonok csattanását hallotta. Felszólította a zajongókat a kapu kinyitására, majd kiemelte a kaput sarkából és felhívta a verekedőket, hogy kísérik a rendőrségre. Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Brana Nicolae elbeszélése szerint dr. M. Gy. őt a kapu alá erőszakkal húzta és összevissza verte, minden ok nélkül. Dr. M. azt vallotta, hogy Brana volt a verekedés inszenálójá. Az eljárás megindult ellenük.

— Kutyát találtak a rendőrségen. A rendőrség köztudomásra hozza, hogy tegnap egy hosszúszőrű fehér kutyát találtak kicsi lábakkal. Jogos tulajdonosa átvetheti Máté Zsuzsánna urnőnél, Brătrăneanu-ucca 5 szám alatt.

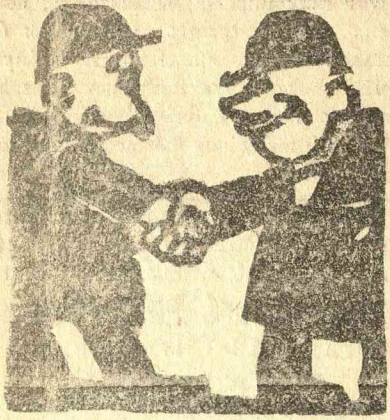
— Belöttek az ablakán. Andrasowsky Samu Strada Paris 12 szám alatti lakosnak ablakán tegnap este kétszer belöttek revolverrel. A házigazda segélykiáltásaira az ismeretlen lövöldözők eltűntek.

— Megjelent a „Calanza—Útmutató” ingyenes augusztus havi száma. Tartalmazza az összes vasuti és autóbussz menetrendeket, állomási hivatalokat, consulátusokat és a legelőnyösebb beszerzési forrásokat. Megrendelhető az összes kávéházakban, éttermekben, cukrászdákban, borbély és manicure salonokban. Szállodák portásainál mindenki ingyen kaphatja.

Rimske—Toplice

(Rómerbad), a jugoszláviai Gascin, radioaktív hőfürdő. Javallva csúszma, ischias, női betegségek, álmatlanság, étvágytalanság ellen. Gyorsvonat megállóhely. Napi penzió előszobában 60, utószobában 80 dinár.

Fogadjunk ...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy az ösztől kezdve nekünk kisebbségeknek fényes dolgunk lesz.

— Talán a nadrágonról következtet, mert egyéb fényest nem látok.

— De Pancser ur, maga annyira elmaradt az eseményektől, hogy nem is tudja, hogy a miniszteriumokban mást sem csinálnak, mint a kisebbségi panaszokat tanulmányozzák?

— Biztosan azt akarják tudni, hogyan kell okot adni a panaszokdásra.

— Maga máma megint rosszszelű Pancser ur. Miért nem akar végre tudomást szerezni arról, hogy Bratianu Vintila a panaszok alapján egy kisebbségi törvényt fog létesíteni?

— Maga engem ne tanítson. Nagyon jól tudom, hogy Bratianu Vintila kisebbségi törvénytervezetet készít elő és azt is tudom, hogy kisebbségben marad vele.

— Nézze Pancser ur béküljünk ki. Mi nem vagyunk petróleumpanamisták, hogy egymással vesszekedjünk.

— Jól van. Én kibékülök, de figyelmeztetem, hogy a béke csak a háborúnak az előkészítése.

— Honnan van ilyen jól informálva?

— Látom. Mióta a Kellog-féle békepaktumról szó van, a békére készülő államok jobban figyerveknek.

— Nézze Pancser ur, elég volt a politikából, mondjon el inkább valami kedves történetet.

— Hát teljen a kedve. A dalosünnep-ről visszatérve két magyarpárti képviselő Bukarestbe utazott, hol az első ember akivel találkozott Teodorescu volt, a CFR vezérigazgatója. Az egyik képviselő, ki azt a sikertelen féldrú jegykedvezményt járta ki nála, leemeli a kalapját és nagyot köszön neki.

„Megbolondultál? — kérdi felháborodva a másik képviselő. — A történetek után te még köszönsz ennek az embernek?”

„Ugyan kérlek, — hangzik a válasz, — mit tudja ő, hogy én mit kívánok neki.”

— Tud még valamit Pancser ur?

— Mára elég lesz és ebben maradunk.

— Pancser ur! Még valamit. A vasútról eszembe jut, hogy utazás közben mennyire összepiszkolja magát az ember. Nem tud valami jó szert?

— Használja a kitűnő „Angyal” fertőtlenítő szappant, mert az a legjobb.

— Akkor ebben maradunk.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

— KISS FERENC MAGYAR DALOKAT ÉNEKEL MA AZ UJSÁGIRÓ-CLUBBAN. A kitűnő művész a „Süt a nap” előadása után a klub vendége lesz és cigányzenekisérettel a legszebb magyar dalokat énekli el.

SPORTVILÁG

A kardcsapatverseny világbajnokságát a fenomenális Petschauer révén a magyarok nyerték

Két tusson fordult meg a győzelem sorsa — A magyar uszóstaféta nem várt szenzációs szereplésével a döntőbe került és feltétlen behozta a vizipólónál elvesztett pontokat — A favorit Arne Borg csak harmadik lett a 400 méteres gyorsuszásban A 200 méteres női melluszás világbajnoksága újabb bizonyítéka a német női sport hegemoniájának

A csütörtöki olimpiai nap estéjén újabb magyar diadal hírére röpitette világgá a rádió. A magyarok legnagyobb büszkeségei a kardvívók hatalmas küzdelem után döntő győzelmet arattak az olasz kardvívó csapat felett és ezzel megszerezték hazájuknak a második világbajnokságot. Mint a mérkőzés leírásából is kitűnik, a sorsdöntő asszót, amikor már csak 8:7-re álltak az olaszokkal; Petschauer Attila vivta és az ő kivételes klasszisanak köszönhető elsősorban a győzelem. Mintha a sors akaratára lett volna, hogy amit a másik pesti zsidó fiú Gerő idegeskedésével elvesztett a stafétában, azt a másik, Petschauer, hatványozottan hozza helyre, olyan időben szerezve hazájának egy világbajnokságot, amikor az ellenségek kárörvendő area elől már valósággal menekülni kellett az önrzetes magyar fiuknak. Furtana is megemberelte magát végre, nem gördített akadályokat a magyar győzelem elé és a vizipóló-döntő tragédiája itt már nem ismétlődött meg. A magyar trikolor ismét felröppent a győzelmi árbocra és nincs okunk kételkedni benne, hogy az egyéni kardvívás is magyar dicsőséggel fog végződni. Az uszóversenyek folyamán igazán nemvárt örömteli meglepetés érte a magyar stafétát. Bekerültek a döntőbe Kanada stafétájánál is jobb idővel és így feltétlen értékes pontokat fognak szerezni. Fájdalmas szenzáció volt a szimpatikus svéd, Arne Borg harmadik helye a 400 méteres gyorsuszásban, míg a női melluszás világbajnokságát, mint azt előre is jeleztük, német hölgy nyerte.

A versenyek lefolyásáról a következőkben számolhatunk be:

Magyarország — Olaszország kardcsapatdöntő 9:7. Világbajnok Magyarország

Annak a hatalmas nézőközönségnek a száma, mely a kardcsapat verseny döntőjére összegyűlt, pont a kétszeresére emelkedett a magyar—olasz döntőmérkőzés megkezdése előtt. A magyar kardcsapat hatalmas formában levő Petschauerrel az Európa-bajnok Gombossal,

Terstyénszkyval és Glykissal állott fel, az utolsó küzdelemre. Az első asszót a magyarok ellenállhatatlanul nyerik, most már 3:0 a magyarok javára. Majd az olaszok is frontba jönnek, megnyerik első asszójukat, amire újra magyar győzelem következik s így haladnak fokozatosan 6:3-ig, majd 8:4 lesz a küzdelem állása. Most már úgy látszik, hogy a magyarok úgy nyerik a mérkőzést, ahogy akarják, hisz már csak egy győzelem kell és kész a döntés. Ám az az egy győzelem egyre kevésbé! Az olaszok minden erejük megfeszítésével irtózatlan finisbe fognak és mindent elkövetnek, hogy az egyre jobban fenyegető magyar győzelmet parirozzák. És az olaszok küzdelme egyre eredményesebb. Már 8:7-ig nyomultak fel az olaszok, még egy asszó és talán megismétlődik a vizipóló tragédia, amikor a planszra lépett az amszterdami vivólimpiász „liebblinge” Petschauer Attila. A temperamentumos magyar fiut már előre is döngő tapssal fogadják a közönség és ahogy a zsüri mosolyából is látható, hogy határozottan rokonszenvesé vált előttük is. Érthető, hisz esupa tűz és ideg Petschauer. Már az eddigi mérkőzések folyamán is bebizonyította, hogy kivételes talentumával felette áll az egész mezőnynek. Vele szemben az olasz Marti áll fel. A kettőjük harea hivatott eldönteni, hogy a magyaroké marad-e a kardvívó hegemonia, vagy kénytelenek azt átengedni az olaszoknak.

Bizony, csak két tusson fordult meg a világbajnokság sorsa.

Már 3:3-ra állottak, amikor Petschauer két villámgyorsan keresztülvitt gyönyörű akcióból egymásután tussolja ellenfelét és már el is dönt, melyik nemzet fiait forgatják jobban a kardot. Világbajnok Magyarország 62—58 tussaránytalán és kilenc győzelemmel, amelyek a következőképp oszlottak meg: Petschauer 4, Gombos 3, Terstyénszky 1, Glykais 1. Egyedül Petschauer végzett vereség nélkül és általános az a felfogás, hogy olyan klasszisu vivó, aki verhetetlen is. Mellette Gombos is kitűnően szerepelt. A két másik magyar formája sem hagy kívánni valót hátra, de a

döntőmérkőzésen balszerencse kísérte akcióikat. A csapatverseny második helyén így az olaszok végeztek, míg a harmadik helyet a magyar tréner keze alatt bámulatos fejlődött lengyel kardcsapat foglalta el a németek előtt.

A magyar uszók bekerültek a staféta döntőbe

A négyszer 200 méteres uszóstafétában a magyar csapat nemvárt pompás eredménnyel szerepel. A harmadik előfutamban 9 p. 46.6 mp-el első lett Német-, Olasz- és Spanyolország előtt. Ideje lényegesen jobb a második előfutamban győztesénél, Kanadánál, míg az első előfutamban Amerika 9 p. 38 mp. győzött. A magyarok így bekerültek a döntőbe, ahol már eleve is biztosítva van helyezésük és így pontszerzésük is. Külön szenzáció volt Bárány nagyszerű uszása.

Arne Borg lemaradt a 400 méter gyorsuszásban. Zorilla világrekorddal győzött

A 400 méteres gyorsuszásban mindeki a szimpatikus svéd csodaszó győzelmét várta, ám a favorit harmadik helyre szorult. Világbajnok az argentinai Zorilla lett 5 p. 16 mp-el új világrekordot állítva, a második az ausztráliai Charlton.

A német Schrader nyerte a 200 méteres hölgyuszás világbajnokságát

A középfutamban világrekordot ért német hölgy győzelme egy percig sem volt kétséges, a fordulónál ugyan erősen üldözőbe vette a holland Baron, azonban látva, hogy csak felesleges erőparálás, lelassít és így biztos második lesz.

Az Universitatea Lupényban. Az országos bajnokságok második helyezettje, a Kolozsváron is játszott és szimpatikus Jiul f. hó 26-ikára, vasárnapra az Universitáteat meghívta egy barátságos mérkőzésre. Lupényba.

Vasárnap Kolozsváron lesz Románia bajnoki uszóversenye. Vasárnap kerülnek a városi stradfürdő uszómedencéjében lebonyolításra. Az ország legjobb uszói indulnak majd e versenyen és így gyönyörű küzdelmekre van kilátás. Fokozza az érdeklődést az első izben kiírt vizipólóbajnokság. A Kolozsvárt székelő uszószakosztály Seliceanu Gergely elnökletével hatalmas munkát fejt ki, hogy a verseny sikerét biztosítsa.

A Matador újabb győzelme. Kolozsvár legnépszerűbb teketársasága a „Matador” tegnap mérkőzött a helybeli „Napraforgó” csapatával és nehéz küzdelem után 9 fával győzött.

Alkalmi vétel!

A Parisien-Szálló megszűnése folytán

24 szoba összes berendezése.

szekrények, ágyak, asztalok, székek stb. darabonként is

sürgősen és jutányosan eladó.

Parisien-Szálloda (volt Párisi Áruház felett)

Szenzációs

rádió-ujdonságok

érkeztek

az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1

(volt Kossuth hajós-utca)

*

Hangszóró [Lautsprecher]

Lei 920-tól!